

efter at der nu er forløbet over 5 Aar siden Afgivelsen af en Betænkning fra en Kommission — en Betænkning, der betegner et overordentlig dygtigt og vel gennemtænkt Resultat af de Overvejelser, der have fundet Sted i Kommissionen — om ikke begge Rigsdagens Afdelinger efter Forløbet af den Tid skulde have faaet Lejlighed til at tage i alt Fald foreløbig Stilling til dette store og indgribende Spørgsmaal. Regeringen tør ogsaa nære det Haab, at naar der nu gives Landstinget Lejlighed til at behandle dette Spørgsmaal, vil den mellemliggende Periode vel paa adskillige Punkter have klaret Anskuelserne med Hensyn til mange tvivlsomme Spørgsmaal, som ere behandlede i det oprindelige Lovforslag, og at der derved skulde kunne være samlet Momenter til Ændringer i det foreliggende Regeringsforslag, som kunde foranledige Folketinget til at tage dette af Landstinget tilvebragte Grundlag som et passende Grundlag for et fornyet Arbejde paa Sagen, saaledes at man i en ikke fjern Fremtid skulde kunne komme til et Resultat. Skønt der saaledes vel paa adskillige Punkter kunde være Anledning til at foretage Forandringer i det oprindelige Udkast til Forslaget, foreligger Lovforslaget dog endnu ganske uforandret som tidligere. Kun skal jeg gøre opmærksom paa, at der nu i Forslaget er indføjet de Bestemmelser om Brændevin, Vin og skattepligtigt Øl, som, efter hvad jeg før tillod mig at udtale, ere udtagne af Loven om Beværternæring. Det vil formentlig anses for ret passende at forhandle dette Spørgsmaal i Forbindelse med Spørgsmaalet om en Forandring af Næringslovgivningen i det hele taget.

Endelig skal jeg tillade mig at fremsætte Forslag til Lov om Forandringer i Lov om Valgene til Rigsdagen af 12te Juli 1867. Det vil formentlig erindres, at dette Spørgsmaal om Forandringer i Valgloven af 1867 for et enkelt Punkts Vedkommende, nemlig med Hensyn til Indførelsen af hemmelig Afstemning, var Genstand for dette Tings Behandling i forrige Samling. Der var nemlig fra Folketinget oversendt et Forslag om hemmelig Afstemning ved Rigsdagsvalg, der var Genstand for første Behandling her i Tinget og derefter blev henvist til et Udvalg. Fra Udvalget fremkom ved Samlingens Slutning en Betænkning, der i det hele udtalte Tilslutning til Princippet i det fra Folketinget oversendte Forslag, idet Betænkningen henviste til, at det maatte erkendes at være et Ønske,

der deltes af mange i Befolkningen, at komme til en Reform med Hensyn til Afstemningsmaaden ved Rigsdagsvalgene, ved Valgene til Folketinget og ved Valgmandsvalgene til Landstinget, ligesom det tillige maatte siges at være en Ordning, der turde have en Del for sig, eftersom den var indført i de aller fleste fremmede Lænder. Med Hensyn til den Maade, hvorpaa Indførelsen af hemmelig Afstemning var foreslaaet fra Folketingets Side, var Udvalget enigt om, at den paa enkelte Punkter ikke var heldig. Saaledes var Udvalget enigt om at ville foreslaa, at man ikke skulde gaa til Stemmeafgivning i hemmelige Rum, men at det alene skulde ske ved skriftlig Afstemning ved Stemmeseddel, enten i Konvolut eller uden Brug af Konvolut. Ved Siden deraf foreslog Udvalget, at man skulde opgive den ved Folketingsvalgene stedfindende Kaaring. Men Flertallet af Udvalget nærede i Forbindelse hermed den Anskuelse, at denne Reforms Gennemførelse dog ikke havde stort at betyde, medmindre den fulgtes med en Ophævelse af den nuværende Forbindelse mellem Valgbehandlingen og Afstemningen ved Folketingsvalgene. Det var imidlertid kun et Mindretal i Udvalget, der gjorde Indførelsen af en Reform ogsaa paa dette Omraade til en Betingelse for dets Tilslutning til Lovforslagets øvrige Indhold. — Regeringen har nu, saa ofte som denne Sag tidligere har været fremme i det andet Ting, udtalt sin Interesse og Sympati for at gaa til en Forandring i Valgloven paa det foreliggende Punkt, idet man dog ganske vist fra den vedkommende Ministers Side har erklæret ikke at kunne slutte sig i Enkelthederne til Forslaget, som det har været fremme, ligesom man ogsaa fra Ministerens Side har ønsket at gaa videre, særligt i den Retning, jeg før omtalte, og som er bleven fremdragen i Udvalgets Flertals Betænkning i Fjor til Landstinget. Men naar Regeringen, efter at nu Forslaget har været Genstand for Forhandling saavel i Folketinget som i Landstinget i Fjor ved en foreløbig Behandling gennem et nedsat Udvalg, har ment at burde give sit Bidrag til Sagens videre Drøftelse, har den dog ikke ment at burde medtage den Side af Sagen, som omhandler en Ophævelse af Foreningen mellem Valgbehandlingen og Afstemningen. En saadan Ophævelse vilde jo nærmest betegnes derved, at den mundtlige Valghandling afskaffedes, og Afstemningen henlagdes til Kommunerne til Bekvemmelighed for samtlige Vælgere. Det kan imidlertid ikke nægtes, at en saadan Forandring